

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V OSTRAVĚ

Krajský úřad
Moravskoslezský kraj
Odbor životního prostředí
a zemědělství
28. října 117
702 18 OSTRAVA

Váš dopis čj. / ze dne: MSK 167083/2022 / 19. 12. 2022
Naše čj.: NPU-381/105705/2022
Vyřizuje: Ing. Jiří Dudek
Spisový znak: 820.3.2.

Ostrava 5. 1. 2023

Město Havířov – zjišťovací řízení koncepce „Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče podle § 32 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

„Zahájení zjišťovacího řízení koncepce „Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“ dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí“

Podklady vyjádření:

Oznámení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dle přílohy č. 7 citovaného zákona) „Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“

Charakteristika koncepce:

Etapa pořizování: zahájení zjišťovacího řízení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Předkladatel: Statutární město Havířov

Zhotovitel: ASITIS s.r.o., Vážného 10, 621 00 Brno, Ing. Martina Vokřálová Trnková

Dostupnost: od 19. 12. 2022 do 8. 1. 2023 na webových stránkách www.msk.cz, pod odkazem: *veřejná správa – úřední deska – úřední deska krajského úřadu – E.I.A, SEA – Projednávané záměry*, pod názvem „Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“, nebo také na internetové adrese https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MSK037K

Datum zpracování: listopad 2022

Řešené území: správní území města Havířov

Předmět koncepce:

Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova je komplexním strategickým dokumentem pro potřeby plánování opatření na zmírnění dopadů změn klimatu na území města Havířova. Koncepce je členěna do čtyř hlavních částí: Analytická část, Návrhová část, Implementační část a Akční plán.

Dokument definuje základní strategické a specifické oblasti opatření pro zmírnění dopadů klimatických změn na území města, a doporučuje opatření a aktivity v jednotlivých oblastech pro bezpečnou budoucnost a udržitelné fungování města v podmínkách měnícího se klimatu.

Opatření Adaptační strategie stanovují pouze obecný rámec, co se týká umístění, povahy a velikosti záměrů. Důležitost adaptační strategie spočívá v její úspěšné implementaci prostřednictvím opatření, které jsou převážně administrativního, organizačního, marketingového či vzdělávacího charakteru bez konkrétního územního určení. Návrhová část obsahuje strategické a specifické cíle a opatření.

Strategickým cíli jsou „Město Havířov a jeho krajina se adaptuje na změnu klimatu, oplývá dostatkem zeleně, rozvíjí udržitelnou vodohospodářskou infrastrukturu a efektivně hospodaří s vodou“, „Město Havířov snižuje emise skleníkových plynů, zvyšuje svou energetickou soběstačnost, rozvíjí ekologicky šetrnou dopravu a udržitelně hospodaří se zdroji“ a „V Havířově jsou environmentálně odpovědní občané a firmy, kteří se aktivně podílí na adaptaci města na změnu klimatu“.

V návrhové části jsou pro naplňování strategických a specifických cílů stanovena mimo jiné tato opatření: „zlepšení mikroklimatických podmínek ve městě prostřednictvím podpory výsadeb zeleně vysokého standardu a realizací dostatečného množství vodních prvků“, „pilotní realizace veřejných prostranství lokalita Orion a Vardasova (záměr)“, „snížení extrémních hydrologických jevů v intravilánu prostřednictvím opatření na podporu hospodaření s dešťovou vodou (zasakování srážkových vod, využití propustných povrchů, ..)“, „realizace opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti“, „podpora elektromobility“, „revitalizace parků, lesoparku, okolí budov, náměstí“, „realizace energetických opatření na budovách v majetku města“, apod.

Ochrana řešeného území z hlediska zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů – legislativní rámec:

Kulturními hodnotami řešeného území chráněnými zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů jsou:

- a) **ochranné pásmo** pro obytný soubor dokumentující výstavbu v padesátých letech včetně tří nemovitých kulturních památek a to zámku čp. 328, filiálního kostela sv. Anny a náhrobku hraběte Friedricha von Arco, r. č. ÚSKP 3410
- b) **národní kulturní památka** vedená v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (ÚSKP) pod číslem rejstříku:
  - Památník obětem nacistického teroru v Živicích, rejst. č. 171
- c) **nemovité kulturní památky** vedené v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod číslem rejstříku. Seznam kulturních památek je k dispozici na webových stránkách Národního památkového ústavu: <http://pamatkovykatolog.cz>
- d) **území s archeologickými nálezy** ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, kterým je celé řešené území; podle Státního archeologického seznamu ČR (SAS) celé správní území města Havířova spadá do území s archeologickými nálezy kategorie UAN III (území s možností nálezů)

Vyjádření NPÚ ke zjišťovacímu řízení koncepce „Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“

Ke zjišťovacímu řízení koncepce „Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“ dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí **sdělujeme, že stanovená opatření budou mít jako celek pozitivní vliv** na životní prostředí a klima ve městě, ale že některá opatření ve vazbě na výše uvedené kulturní hodnoty řešeného území chráněné zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, mohou mít negativní dopad na jejich památkové hodnoty. Jedná se např. o opatření ke snížení energetické náročnosti budov (zateplení budov, atd.), realizaci energetických opatření na budovách (instalace solárních a fotovoltaických článků) nebo o

realizaci modrozelené infrastruktury (výsadba zeleně nebo realizace vodních prvků ve městě, apod.) u kulturních památek nebo v památkově chráněném území (ochranné pásmo). Z tohoto důvodu **upozorňujeme na povinnost jednotlivě projednat vhodnost konkrétních opatření**, která se dotýkají výše uvedených chráněných památkových jevů, v souladu se zněním zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (viz §14 tohoto zákona).

Dále **upozorňujeme**, že v „Oznámení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí“ v kapitole 3.8. „Kulturní hodnoty a památková ochrana města“ se nesprávně uvádí statut plošné památkové ochrany pro obytný soubor dokumentující výstavbu v padesátých letech včetně tří nemovitých kulturních památek, kterým je ochranné pásmo (v oznámení koncepce se chybně uvádí památková zóna) a dále nejsou v této kapitole uvedeny kulturní památky drobné sakrální architektury (kříže nebo náhrobek hraběte Friedricha von Arco).

Také **upozorňujeme**, že v „Oznámení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí“ není vyhodnocen vliv na kulturní hodnoty řešeného území, které jsou nedílnou složkou životního prostředí a ochrany krajinného rázu.

Odůvodnění:

Navržená opatření k naplňování strategických a specifických cílů, stanovená v koncepci „Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“, budou mít jako celek pozitivní vliv na životní prostředí a klima ve městě.

Přesto u některých opatření, která by byla realizována v souvislosti s výše uvedenými kulturně historickými hodnotami chráněnými zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, jež jsou nedílnou složkou životního prostředí, podílející se na jeho kvalitě, nelze vyloučit negativní dopad na památkové hodnoty těchto památkově chráněných jevů. Na tomto místě uvádíme, že „Kulturní památky“ standardně bývají jedním z referenčních cílů životního prostředí při posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí. Navržená opatření mají obecně pozitivní vliv na složky životního prostředí (např. klima nebo kvalita ovzduší), ale u památkově chráněných jevů mohou naopak mít negativní dopad na jiný sledovaný cíl životního prostředí, kterým jsou kulturní hodnoty (kulturní památky, památkově chráněná území), jež se rovněž zásadně podílejí na krajinném rázu. Stanovená opatření jsou více méně obecná, bez přesné lokace, takže jejich vliv na kulturní hodnoty řešeného území nelze v této fázi zcela konkretizovat, ale nelze jej ani vyloučit. Za všechny případy lze uvést zateplení fasád nebo realizaci zelených střech a fasád u objektů kulturních památek nebo objektů v památkově chráněných územích (ochranné pásmo), kde by mohly mít negativní dopad na památkové hodnoty, a to zejména na historickou vizuální, architektonickou i materiálovou autenticitu a historický charakter prostředí. Obdobné je to s umísťováním solárních a fotovoltaických článků a obdobných technických zařízení na kulturních památkách nebo v památkově chráněných územích. Prvky technické infrastruktury, zejména však fotovoltaické či solární panely, totiž představují v území památkového zájmu materiálově i typologicky nesourody prvek, který může nežádoucím způsobem poškodit obraz kulturně historických sídel, areálů a objektů a narušit tradiční charakter střešní krajiny v daném území. Jedná se totiž pro historickou architekturu a historická městská jádra o novodobý utilitární prvek, který zde nemá žádnou analogii a v důsledku tak narušuje autenticitu, historický charakter a panorama kulturních památek a památkově chráněných území.

Z těchto důvodů výše upozorňujeme na nutnost jednotlivě projednat vhodnost konkrétních opatření, která se dotýkají výše uvedených chráněných památkových jevů, v souladu se zněním zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (viz §14 tohoto zákona).

Upozornění:

Upozorňujeme, že celé území je nutné chápat jako území s archeologickými nálezy. Z tohoto důvodu je nutné dle ustanovení odst. 2, § 22, zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ohlásit písemně s dostatečným časovým předstihem zahájení výkopových prací Archeologickému ústavu Akademie věd ČR a následně umožnit některé z oprávněných organizací provedení záchranného archeologického výzkumu na základě dohody uzavřené podle odst. 1 a 2, § 22, zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Obdobně je třeba postupovat, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.

Informace o archeologických datech (Státní archeologický seznam ČR), resp. konkrétních kategoriích jednotlivých území s archeologickými nálezy, je možné získat z veřejné části informačního systému přístupného z webových stránek NPÚ, na adrese <http://isad.npu.cz/>, informace o kulturních památkách a památkově chráněných územích jsou umístěny na webových stránkách NPÚ, na adrese <http://pamatkovykatalog.cz/>.

Ing. arch. Marie Bartošová
vedoucí odboru péče o památkový fond